

Remissyttrande

Datum 2024-10-15

Diarienummer RS 2024-03454

Ert diarienummer Fi2024/01521

Finansdepartementet

Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

Västra Götalandsregionen (VGR) stödjer förslaget om förändringar i den kommunalekonomiska utjämningen men vill poängtera vikten av stabila planeringsförutsättningar. Det är viktigt att systemet är väl genomarbetat och rättvisande, att det har hög legitimitet. Alla delar i den kommunalekonomiska utjämningen har setts över vilket VGR tycker är bra. Samtidigt är det viktigt att skapa ett system som inte blir ogenomträngligt och svårt att förstå.

Nedan redogörs för VGR:s synpunkter och medskick på utredningens olika förslag. VGR har endast lyft de delar som vi anser värdefulla att kommentera.

Statsbidrag

I uppdraget har det också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget och då ingå i den kommunalekonomiska utjämningen. För regionernas del så föreslås det fem statsbidrag till ett värde av 300 miljoner kronor. VGR anser att det är bra att utjämningsutredningen lägger förslag om begränsande principer för de riktade statsbidragen avseende hur specifikt ändamålet kan vara, hur länge statsbidraget ska gälla, hur litet statsbidraget får vara beloppsmässigt och vilken administrativ belastning statsbidraget leder till. Samtidigt tycker VGR att utredningen skulle vågat gå betydligt längre i principen om en nedre gräns i belopp för hur litet ett riktat statsbidrag får vara för den enskilda regionen eller kommunen.

Inkomstutjämningen

VGR anser att det är bra att utredningskommittén har gjort flera analyser och tydliggjort systemets syfte att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Utredningen motbevisar tidigare antaganden att inkomstutjämningen skapat negativa incitament mot ökad tillväxt vilket stärker legitimitet för systemet.

VGR bedömer att det är rimligt att parametrarna som inkomstutjämningen bygger på uppdateras efter samhällets utveckling och att det inte är några skillnader på region och kommun.

Kostnadsutjämningsen

VGR bedömer även här att det är rimligt att delarna i de olika modellerna ses över och uppdateras efter samhällets utveckling.

Strukturbidrag och införandebidrag

VGR har varken tagit del av strukturbidrag i det befintliga systemet eller i det nya förslaget till fast införandebidrag. VGR tycker det är bra att kommittén har gjort en genomlysning och föreslagit en begränsning för gamla strukturbidrag som hänför sig till tidigare omläggningar av utjämningsystemet.

Regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Helén Eliasson
Regionstyrelsens ordförande

Håkan Sandahl
Regiondirektör